

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Megsárgultkalászkok

— jun. 27.

Végre elérkeztünk ahhoz az időhöz, amely után minden gazda szíve vágyik: az aratás idejéhez. A kalásztenger sárga, a buza megérett, acélossá lett, minden lecsüngő fejjel várja, hogy az aratómunkás oda suhintson a tövéhez az éles kaszával.

Daloló leányok gyűjtik kévékbe és keresztékbe a learatott életet, az anyaföld termését, amelyből táplálék kerül ki rövid idő múlva. Aratnak mindenhol szerteszéjjel az országban és ha az eddigi hírek nem tulzotlak, akkor azt az örvendetes hirt is világgá bocsáthatjuk, hogy az idén jó termésre, dús aratásra van kilátás mindenhol.

Az áldott anyaföld termő ereje, párosulva a szorgos emberi munkával, az idén tehát meghozta a maga gyümölcsét. De nagy szükségünk is volt rá. Magyarság életének jóformán minden gyökérszálát a szántóföld táplálja. Mezőgazdaságunknak megingathatlan alapja a termőföld, a mezőgazdaságból él jóformán iparunk és kereskedelmünk is, jó termés nélkül tehát nincs ebben az országban sem közgazdasági, sem társadalmi, sem pedig politikai élet. Jó termés nélkül nincs fogyasztás, fogyasztás nélkül nincs kereslet, nincs forgalom, egyszóval pang minden. A jó termés hiányát megérzi a kultúra is, a művészet is.

Ránk nézve tehát valóságos életszükséglet, hogy jó termés legyen. Gazdasági előrehaladásunk azután igazodik, hogy az aratók ajkán szomorú, vagy vidám nóta fakad-e? Adjunk hát az égnek, hogy az idén annyi sok szomorúság után legalább az aratók ajkán nem fagy be a vidám nóta. Ez annak a záloga lesz, hogy a sok szomorú dolgot összeszeroskadás nélkül ki fogjuk bírni és egy újabb esztendő küzdelmeihez anélkül fogha-

tunk hozzá, hogy a multból súlyos terheket kellene magunkkal cipelnünk.

Alapjában véve azonban a gazdának kellene legkevésbé örülnie a jó termésnek. Még eddig nem volt az a boldog esztendő, hogy a gazda zavartalanul élvezhette volna munkájának gyümölcsét. Hovatovább megdönthetetlen igazsággá válik az a szomorú tapasztalat, hogy a termés csak arra való, legyen mivel ki bírni a folyton szaporodó megpróbáltatásokat és folyton növekedő terheket. Ma ez, holnap ismét más baj szakad a nyakunkba s valamennyi ránk szakadó bajnál rendesen a magyar gazdára apellálunk. Tiétek az ország, tiétek a föld, tiétek a földnek minden áldása, mutasátok meg tehát, hogy áldozatkészek vagytok. Ha jó termés, akkor áldozatok sokat. És ha nincs termés, akkor is áldozatok sokat. És ha nincs semmi termés, akkor is áldozatok. A jó termés tehát nem jelent a magyar gazdára nézve egyebet, mint áldozatkészségének gyarapodását.

És cserébe vajjon mit kap érte? Bizony az a válasz, amit e kérdésre adhatunk, nem valami örvendetes. Míg is ott tartunk még, hogy a magyar gazdának a leginkább jogos kívánságait sem teljesítik. Hasztalan sürgetik a magyar gazdák a börzereformot, az értékesítési viszonyok rendezését, hasztalan sürgetik a nekik kedvező kereskedelmi szerződéseket, a földhitel reformját, egyszóval mindazokat a dolgokat, amik lehetővé tennék, hogy a jó termésnek meg is legyen az igazi értéke, amivel még inkább fokozni lehetne a magyar gazdák áldozatkészségét: e kívánságokat teljesíteni nem akarják.

Pedig hát ez nagyon botor politika. Ha folyton csak a nemzet zömének, a gazdának áldozatkészségére apellálunk, adjuk meg nekik az áldozatkészségre való lehetőséget. A sárguló kalászt-

ger, a mezőkön szaporodó kereszték, az aratók vidám nóta egytől-egyig élő figyelmeztetésként dörgik oda minden illetékes tényezőnek, hogy a magyar földön nem lesz addig vidám aratás, nem lesz addig igazán jó termés, míg a magyar gazdák jogos kívánságai nem teljesülnek. De nem csak jó aratás nem lesz, hanem gazdasági és társadalmi jólét sem, mert hiszen mindez szoros összefüggésben van a magyar gazdának, a magyar földművelőnek anyagi és erkölcsi jólétével.

A mandátumok benyújtása.

A képviselőház ülése.

— Telefonjelentés. —

Budapest, inn. 27.

Semmisem látszik azokból az izgalomból, abból az érdeklődésből, amely máskor a képviselőház megalakulását szokta kísélni. Még a karzatok is nehezen telnek meg, amiben nagy része van a barátságosan, valóságos novemberi időnek is. Mintha csak jelezni akarná az ég, hogy a nemzeti aspirációk nyarára idő előtt következett be a mindent elorsvasztó tél.

Lassan gyülekeznek az új honatyák. Mindegyik hozza a megbízó levelet, képviselőválasztási jegyzőkönyvet, s az ülés megnyitására ezt nézegetik, ezt mutogatják egymásnak. Közben választási reminiscenciákat mesélnek egymásnak.

Neusiedler Károly korelnök negyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést, Rakovszky Iván korjegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét.

Ugron Gábor: A trónbeszéd felolvasásának nincs nyoma a jegyzőkönyvben.

Rakovszky Iván korjegyző: A jegyzőkönyvnek erre vonatkozó részét a mult ülésen már felolvasták és hitelesítették.

Felkiáltások (jobbról). Ugy van, ugy van.

Korelnök bejelenti, hogy Tornási Sándor ideiglenesen nyugdíjazott telekkönyvi betétszerkesztő gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert, Kossuth Ferenc Székely Ferenc ellen összeférhetlenségi bejelentést tett. Bejelentést alaki okoknál fog irattárba teszik. (Helyeslés)

Megkezdődik a megbízó levelek beadása. Felolvasták a névsort. Almay Olivér az első.

— Nincs itt — hangzik többfelől egyszerre.

Andrássy Gyula sem jelentkezik.

Igen sokan nem jöttek el. Többször megismétlődik a felkiáltás:

— Nincs itt! Nincs itt!

Burgán Aladár nevének olvasásakor a Justh-párt érdeklődik melegen.

— Hol vagy Aladár, jöjj elő Aladár!

De Burgán nem fogad szót, nem jött el.

— Fráter Loránt! — kiáltja Molnár Viktor korjegyző.

— Száz szál gyertyát, ide az asztalra! mondja egy fiatal honatya.

Hieronymi Károly két kézzel hozza a mandátumot. Mindegyik kezében egyet.

Kálmán Gusztáv rálicitál. Háromat tesz le a Ház asztalára.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök éjjezés közt teszi le mandátumát. Kossulhol is megjelenzi a pártja.

— Éljen éljen! — hangzik újra, amikor az asztal elé lép Lukács László pénzügyminiszter.

Utána Perczel Dezső teszi le mandátumát. Polónyi Dezső zsebkendőt lobogtat.

Melegen üdvözlik a jobb oldalról a képviselők gróf Serényi Béla és Székely Ferenc minisztereket.

Amikor gróf Tisza István lép ki a padosok közül és leteszi a megbízólevelet, percelig zug az éljen a jobb oldalon.

Gróf Zichy János három mandátumát Székely Ferenc nyújtja be.

A távolmaradtak névsorának felolvasásakor Burgán Aladár már jelen van s a baloldaltól gunyosan aposztrofálják.

A névsorolvasás után Neusiedler korelnök bejelenti, hogy a Kuriához két petíció érkezett eddig: Rakovszky István és Janiga János mandátuma ellen. Panaszt a képviselőházhoz szintén kettőt adtak be, de az egyiket már visszavonták. Végül bejelenti, hogy a horvát országos gyűlés elnöksége megküldte a magyar országgyűlés tagjaivá megválasztott képviselők megbízó levelét. Ezután az ülést félórára felfüggesztik, hogy a mandátumokat számba vegyék.

A szünet alatt a folyosókon élénken folyt az eszmecsere. Nagy érdeklődést keltett gróf Tisza Istvánnak hosszú beszélgetése gróf Andrássy Gyulával.

Szünet után.

Neusiedler Károly korelnöki megnyitja az ülést és jelenti,

hogyan összesen 384 magyarországi és 40 korvát mandátumot nyújtottak be.

Ezután rátérnek a kilenc osztály kisorolására.

Az elnök végül felszólítja az osztályokat, hogy holnap délelőtt 10 órakor alakuljanak meg a kifizetett helyeken.

Naptáregyesítés.

A Gergely-féle naptárreformja.

A pápa sürgeti a reformot.

— jun 27.

A Gergely-féle most használatban levő naptár reformálására már eddig is számtalan terv merült fel, miután az nem felel meg a pontosan áttekinthető időszámítás követelményeinek. A római Kuriával összeköttetésben levő Kölnischer Volkszeitung most azt jelenti, hogy a Gergely féle naptár, amelyet a vallás szempontjai is sürgetnek, több meddő próbálkozás után a megvalósulás reményével biztat. Állítólag maga a pápa vette kezébe a reform ügyét, kijelentvén, hogy a naptárt már a jövő év első napján szeretné életbeléptetni.

A reform tervezete főbb vonásaiban a következő: a 365 napos év négy évszakra oszlik fel, minden évnegyedben lesz 91 nap, azaz 12 hét, összesen 364 nap. Minden évnegyed három hónapja közül az első kettő 30, a harmadik 31 napos lesz. Az év utolsó, vagyis 365 ik napja pedig dátum nélküli újév lesz. Minden negyedik évben a szökő év 366 ik napja nem februárban, hanem június 30-ika és július 1-e között szintén mint dátum nélküli nap.

E reform révén február teljes lesz, az egyes évszakok között pedig egyenlő lesz a napok száma.

Hogy az átalakítás teljes legyen, szükséges, hogy minden évszakban megfelelő hónapok egyes napjai a hét ugyanazon napjára essenek, ez megvalósítható már a következő 1911. évben, amelyben január elseje vasárnapra esik. Az újév napja eszerint mindig vasárnapra esnek, amelyet nem vasárnapnak, hanem egyszerűen „újév napjának” neveznének. Január elseje pedig hétfőre esnek. Január, április, július és október elseje mindig hétfőn, a többi hónapoké kedden lenne.

Ez lesz tehát a normál naptár, amely minden évben ugyanaz lesz.

Előnyös lesz ez az áttekinthető egyszerű naptár a kereskedelmi, nyilvános és a családi életre. Az ekként reformált naptár lehetővé teszi, hogy a római és görög katolikus szertartásuak ünnepei összeessenek és a gyakorlati élet egyéb nehézségeit is egyszerűsítsék mindenkorra megszünteti. Ki ki könnyen megjegyezheti, hogy a hónapok egyes napjai a hét melyik napjára esnek.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ahéten tartott rendkívüli közgyűlésnek jegyzőkönyvét ma délelőtt hitelesítették Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével

Nagy Gyógyszertár a „Meváltóhoz.” Aradi-utca.

(Főtérhez közel.) Telefonszám 95.

NAPI HIREK.

Dioxid-diamidó arzenóbenzol.

Dioxid diamidó arzenóbenzol: ebben a hosszú furcsa szavakból álló elnevezésben több van az örömmujongásból, mint egy győztes hadsereg üdvívalgásában, amikor a csata után szemlét tart fölötte a diadalmas hadvezér. Ezt a nehezen megjegyezhető három szót meg kell hallania és meg kell tanulnia az egész művelt világnak, mert ez a három szó a legnagyobb siker, a legszedítőbb diadal, amely valaha emberi munkát megkoronázott. Hőse egy Ehrlich nevű német orvostudós, aki minden emberfaj legalattamosabb, legkegyetlenebb és legborzalmasabban pusztító ellenségét, a szifilist ártalmatlanná tette. Ehrlich érdeme, hogy ezt a szörnyű szót nyilvánosan ki lehet mondani. Eddig titkos volt ez a szó, talán azért, mert szégyelte magát az orvostudomány, hogy évezredekig csaknem tehetetlenül, ölbe tett kézzel nézte a vérbaj pusztításait. Most, hogy majd már nem kell sirig tartó átkot cipelniök azoknak a szerencsétleneknek, akiket hatalmába kerített a tetet-lelket eltorvasztó nyavalya, most már le lehet leplezni a luesz félelmes ördögét. Most már szabad, sőt kell róla beszélni. Hogy idekerült ez a téma, annak is az a nyitja, hogy minden valamire való művelt társaságban néhány nap óta a megbeszéléseknek vezető tárgya Ehrlich professzor mérhetetlen horderejű felfedezése. És egyértelműen azt állapítja meg minden intelligens ember, hogy az a munka, amelyet Ehrlich végzett, nemcsak humanitárius, hanem szociális szempontból is jelentősebb a technika minden csodájánál, amelyet lángész valaha termelt. Annak a sok ezer embernek a szemében, akiket már a lassu halál kintpadára vonszolt a luesz, fölcsilant az élet reménye. És velük együtt megmenekültek az utánuk következő százezrek, akikről pedig már megírta a biblia, hogy az Ur megbünteti az apák bűneit hetediziglen. A szentírásnak ezt a vérszesen és könyörtelenül fenyegető passzusát törölte ki a dioxid-diamidó arzenóbenzol.

A világszerte dicsőített Ehrlich professzort a makói szociáldemokrata párt üdvözölte. A következő távirattal:

Dr. Ehrlich Pál, Arzt, Frankfurt a/M.

Makói szociáldemokrata párt orvos ur korszakot alkotó felfedezésének világot megváltó szociális jelentőségétől áthatva, elhatározta orvos urat legbensőség-teljesebben üdvözölni. Pártunk kívánja orvos urnak, hogy az emberiségre áldásos munkásságát egy sikerektől gazdagon koronázott hosszú életen át folytathassa az egész emberi társadalom üdvére és boldogságára.

A makói (Ungarn) szociáldemokrata párt nevében:

Gross Henrik, Alexi József, Váradi György.

Erre az üdvözlő táviratra ma a kiváló orvostudós a következő választ küldte, mely szerény hangon hártja el a világ megváltó szer csalhatatlanságát:

Gross Henrik, Alexi József, Váradi György uraknak a makói szociáldemokrata párt vezetőinek.

Szívvel köszönöm Önöknek és az egész pártnak a rendkívül szives és meleg hangu üdvözlő táviratot, amely engem igazán nagyon meghatótt és rendkívül megörvendtetett. Sajnos a nagy feladat még nincs megoldva, mert ezideig csak időleges jótékony hatása bizonyosodott be De a fő dolog, hogy vajon tartós és állandó gyógyulás lehetséges-e? a kísérletek rövidsége miatt egyelőre még kérdéses.

Legszívélyesebb üdvözléssel: Ehrlich tanár.

— **Egy indítvány.** Szűcs József városi képviselő ma délelőtt indítványt adott be a városhoz, melyben kifogásolja azt, hogy az állam által nyújtott 20 ezer korona nem egyforma mennyiségben segélyeztetett a városi adópénztárnak a városi főpénztárnokkal. Tekintettel arra a körülményre, hogy a városi adópénztárnok még terhebb munkát végez, mint a városi főpénztárnok, Szűcs József indítványában azt akarja, hogy a városi adópénztárnok ugyanolyan elbírálásban részesíthessék, mint a főpénztáros. Van még Szűcs József indítványának egy másik része is és ez már törvényben gyökerező, amennyiben azt célozza, hogy jövőben a főpénztáros címzés helyett egyszerűen közpénztár, a főszámvevői helyett pedig számvevői cím használtassék. Szűcs József indítványát legközelebbi közgyűlésében tárgyalja Makóváros képviselőtestülete.

— **Becsapott katonák.** Néhány héttel ezelőtt az ország sajtója valósággal dicsőímtelt zengett a kormánynak ama rendeletéért, mellyel kimondotta, hogy a katonákat, kik erre igényt tartanak az aratás és nyomtatás idejére szabadságolja. E kedvezményt Makóról is mintegy 40 tényleges szolgálatban levő katona akarta igénybe venni. Ezek kérvényeiket a katonai ügyosztály utján a rendes időben terjesztették be a hadtestparancsnoksághoz. Ma aztán visszaérkeztek a kérvények s szomorú csalódást hoztak a folyamodóknak. A hadtestparancsnokság ugyanis egyik folyamodónak sem adta meg a szabadságot az aratási munkálatokra. A katonai ügyosztály a sérelmes határozat ellen a honvédelmi miniszternél él felebbezéssel. Mi ugyan egészen tárgyaltalannak tartjuk a felebbezést, mert hát a fejtől büdösödik a hal. Ha a miniszter komolyan szabadságolni akarta volna a katonákat, akkor a hadtestparancsnokság nem merte volna a makói folyamodók kérelmét sem megtagadni.

— **A marosi fürdő vizsgálata.** Rákossy Gyula rendőrkapitány, Gorcsa Péter tanácsjegyző és Kolossy Jenő városi főmérnök ma délelőtt megvizsgálták a Báló-féle fürdőházat és mivel azt életbiztonságra nézve veszélyesnek találták, utasították a tulajdonost a hiányok pótlására.

— **Mariska kíváncsi.** Egy társaságban a Haverda-pör szenzációjáról beszélgettek. Sokan sajnálták a szép Mariskát és éppen arról vitatkoztak, hogy mi lesz a sorsa.

— Szegény nőt most el fogják itélni — mondotta valaki.

Egy cinikus ember megjegyezte:

— Ez mellékes. Mariskát most nem is es izgatja.

— Hát mi?

— Egyedül csak arra kíváncsi, hogy fiatal ember-e a pesti éjjeli ügyész.

— **Baromfitenyésztő-tanfolyam tanítónők részére.** A baromfitenyésztő szakismereteknek terjesztése érdekében a m. kir. földművelésügyi miniszter a gödöllői állami baromfitenyésztő-iskolánál hathetes szaktanfolyamot rendez, amelyen 10 tanítónő kap elméleti és gyakorlati oktatást a baromfitenyésztés minden ágából. A tanfolyam teljesen díjtalan, a részvétel alig kíván valamelyes anyagi áldozatot, amint hogy minden egyes résztvevő napi 2 korona díjat élvez, amelyből teljes ellátásának költségei mintegy 1 korona 50 fillért tesznek ki. A tanfolyam július 15-én kezdődik és augusztus 31-ig a gödöllői m. kir. baromfitenyésztőmunkásnőket képző iskolához nyújtandók be.

— **Termés kilátás a megyében.**

A megyei gazdasági tudósítók jelentése: Kellemes, szeles, hűvös idő járt, mely a megdőlő búzákra jó hatással volt, de a fekvő búzák most is gyengék. A megye egyes helyein az aratást már kedden megkezdték, miután kényszerítéstől féltek. Kvalitás sokféle lesz, lesz jobb, gyengébb és meglehetősen mennyiségű szortolt buza is. Az általános aratás hétfőn, kedden veszi kezdetét. Remélhető eredmény a megyében 8 mm. katasztrális holdján. Az árpa közepes, 6--8 mm. termést ígér. A zab rendkívül rossz, helyütt ökrökkel legeltetik, szénának lekaszálják, felszántják és muhart vetnek helyében. Remélhető eredmény 3--4 mm. katasztrális holdján. A tengeri kifogástalan, egészséges zöld színű, szépen fejlődik. Az időjárás szeles, boros.

— **Törvényellenes esketés.** Egy római katolikus pap állott a szegedi királyi törvényszék büntetőtanácsa előtt. *Sulyok* István csanádapácai lelkész azzal volt vádolva, hogy mult év decemberében, advent előtti héten, összeeskettett két fiatal párt, mielőtt azon még az anyakönyvi házasságot megkötötték volna. A tárgyaláson a vádolt pap beismerte, hogy a két párt összeeskette, mielőtt azok az anyakönyvi esketésben részesültek volna, de ennek dacára nem érezte magát bűnösnek. Hosszabb beszédben magyarázta a lelkész, hogy mivel a római katolikus vallás tiltja az adventben a házasságkötést, ő pedig tudta, hogy az anyakönyvi esketést csak formai hibák miatt nem tarthaták meg, kötelességének tartotta a párokat összeeskettetni, mert jól tudta, hogy azok — esketés híján — vadházasságban fognak élni. A bíróság a házasságkötésre vonatkozó iratokat beszerzése végett a tárgyalást elnapolta.

— **Piaci verekedés.** A délelőtti hetipiac alkalmával *Sirok* Mihály a piacon összeveszett *Szabó* Viktória, *Lakatos* Teréz, *Cinka* Rozál, *Petrovics* Piros nevű kofaasszonyokkal; parázs verekedés lett a

vége, melynek a rendőrség véget vetett ugyan, de utójátéka el nem marad, mert megindították ellenök az eljárást.

— **Botrányos részeg.** Ma dél előtt a városi rendőrség botrányos részegség miatt bekísérte *Hernekkel* Antal és *Benei* Lajos nap számosakat. Mindkettő ellen megindították az eljárást.

— **Közkedvelt makói „Glória bajuszpedrő“** a bajuszpedrők királya, mert az eddig ismert bajuszpedrőket minden tekintetben felülmúlja, használatával a bajuszt neveli, kitűnő összetételű, kellemes szagú, úgy, hogy az országban nem csak a nagy közönség, hanem a fodrász és a borbély-üzletben is nagy kedveltségnek örvend, van fehér, barna és fekete színben, kis doboz 20 fillér, nagy doboz 30 fillér. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyantott a gyógyszerészertárban kapható.

ELADÓ

egy vidéki jól berendezett, kitűnő forgalmu, dohány eladási engedélyvel bíró

VEGYES- O O KERESKEDÉS.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a „**Makói Független Ujság**“ kiadóhivatalában. Kazinczy-utca 3. sz. alatt.

Gyilkos ügyvéd.

Lelőlte a felesége szeretőjét.

Balassagyarmat, jun. 27.

Véres szerelmi dráma játszódott le szombaton délelőtt a hontmegyei Szécsény községben. A nagyközség egyik legtekintélyesebb ügyvédje, dr. Szőke Jenő, nyílt utcán merényletet követett el Röck István járásbírói jegyző, Röck Iván országgyűlési képviselő fia ellen. *Négyeszer feléje lőtt*, egy golyó a jegyző hasába furdott és egy napi kinszenvedés után, vasárnap reggel, *megölte a jegyzőt.*

A gyilkosság oka.

Dr. Szőke Jenő öt évvel ezelőtt nyitott ügyvédi irodát Szécsényben. Néhány évvel ezelőtt nősült meg; feleségül vette Grün besztercebányai gyáros gyönyörű leányát, Renét. Házassága azonban nem volt boldog. Az asszony nem szerette az urát és állandóan az udvarlók egész seregével vette magát körül. Féltekenységi jele- netektől volt hangos gyakran az ügyvéd háza.

Bejáratos volt az ügyvéd házához Röck István járásbírói jegyző.

A képviselőválasztások idején Szőke kortesuton járt a megyében. Mikor hazajött, valaki megmondta neki, hogy feleségét *bizalmas együttlétben látta Röckkel.* Az ügyvéd felelősségre vonta az asszonyt, a ki megmondta, hogy szereti a jegyzőt.

Szombaton reggel heves jelenet volt az ügyvéd és felesége között. Szőke újra felelősségre vonta az asszonyt és bár ő tagadott, férje azzal rohant el hazulról, hogy felkeresi Röcköt és kényszeríteni fogja, hogy vegye felelőségül az asszonyt.

Szécsény főutcáján, a cukrázda előtt találkozott Szőke Röckkel. Hogy a találkozás hogyan történt, azt a nyomozás még nem derítette ki. Egyik verzió szerint Röck gunyosan üdvözölte az ügyvédet, a ki erre Browning revolveréből többször a jegyző felé lőtt. A másik verzió szerint a találkozásnál heves szóváltás volt Szőke és Röck között. Mikor Szőke először lőtt, Röck neki ugrott, elkapta baltáját, de ezalatt Szőke újból lőtt. A golyó Röck hasába furdott. A jegyző alétan betamolgyott a cukrázdába, az ügyvéd azonban még kétszer feléje lőtt, de ezek a golyók nem találtak.

A gyilkos azonnal jelentkezett s előzetes letartóztatásba helyezték.

Az áldozatot megoperálták, de vasárnap reggelre meghalt.

Sok pénzt takarít meg

ha hirdetéseit kizárólag a **Makói „Független Ujság“**-ban közli.

Szerkesztői üzenet.

— A „**Marosnak**“. Erkölcsi zuhlásban levő alakok ne ítélkezzenek. Hagyják békében a makói társadalmi egyesületet is, Dr. Kiss Pált is. Mindakettő magasan felül áll minden hecckáplánon, legyen bár ez hórihorgas, szemforgató jezsuita is. Sem a társadalmi egyesületnek, sem Dr. Kiss Pálnak semmi baja sincs, még akkor sincs, ha a felebaráti szeretet vallását hazugul hirdető, galádul gyakorló alattomos cédák ellene törnek is. Dr. Kiss Pál nem áll félre a társadalmi egyesület éléről; ilyen örömet a fiók klerikálisoknak annál kevésbé szerez, mert a milyen őszinte szeretettel választotta és tartja elnökül az egyesület, szép annyira utálja az egyesület minden tagja ezt a hepciáskodó klerikális bandát. — A „**Maros**“ közleményének írója, Dr. Metzger Máton Lojalysta pedig szemtelenül gyanúsít, a mikor dr. Kiss Pálra ráfogja, hogy a fütty, kő és záptojás özönben a legkisebb része is volt, akár közvetve, akár közvetlenül. Ha dr. Kiss

Pál izgatni akarna, a hecckáplánoknak hamarabb befelegzene Makón, e közt a becsületes érzsű nép közt, mint magok ezek a brávó-papok gondolják. A társadalmi egyesület nem megy tönkre, sőt az a csoda hatása van a hecckáplánok garázdálkodásainak, hogy ezek folytán még inkább erősödik. Dr. Kiss Pál erkölcsi tekintélyt és komolyságot pedig nem kér és nem tanul azoktól, a kiknél nincs erkölcs és nincs komolyság. Ha a hosszú hecckáplán kívánja, majd kitanítjuk őt is az erkölcsre, ha ugyan ez még fogna rajta. Ennek az urnak a természetrajzához tartozik, hogy híven követi a jezsuiták tanítását: a cél szentesíti az eszközt. Szemforgató, sima ábrázattal jár kel s úgy viseli magát, mintha ő volna az „**ártatlanság bányája**“, s bizonyos felvilágosított allűröket is mimel, csak hogy félrevezethesse azokat, akik nem látnak át a szítán, vagy a meseterfogásával nem törődnek, pedig a reakciónak és a felekezeti türelmetlenségnek, a tömjén füstös lapban való piszkolódásnak ő a harcos katonája és nem a Prügelnabának odaállított felelős szerkesztő, akit enged meg szidalmazni, a főtérén végig szaladtatni, a hivatástól meggyűlöltetni, pedig az esetben nem is az a kalefaktör, hanem a fanciesali ábrázatot vágó hosszú jezsuita termék így azután ketten tesznek ki egyet. A hosszú adja a szellemi invenciót, a zömökebbik pedig türi az utálatot. Pedig megfordítva jobb volna. Ezer a szerencse azonban, hogy ők csak kiabálják unos untalan, hogy másnak így úgy nincs joga itélkezni, holott ha megvizsgálnák a lelkiismeretüket s ha volna lelkiismeretük, orcápirulással kellene megvallaniok, hogy az ő ugrálásuknak nincs erkölcsi alapja, annál inkább is, mert rájuk a kutya se hallgat.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Gabona magtár és üzlet bérbeadás.

Az Eötvös utca 277. szám alatt egy **20 év óta fennálló jól bevezetett és a legjohb hírnevűnek örvendő**

gabona üzlet helyisége, mely **8.000 métermázsa gabona** elhelyezésére és kezelésére alkalmas, azonnal **bérbe** adandó.

Bővebb felvilágosítást ad fenti címen

Marosi Hermann.

Nyomdász tanoncok

havi fizetéssel
vétetnek fel a

Makói

Független Ujság
nyomdájában. Kazinczy-u. 3.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irta: egy volt 48-as honvédtűsér.

(10)

Két menyegző.

Az első levél arról szólt, hogy Etelka komoly, szózatlan, a társaságokat kerüli. Erre az a megjegyzése volt anyjának, hogy még mindig Géza motoszkál a fejében, az atyjának pedig az, hogy: neki ez a gyerek állapota nem tetszik.

Jött a második levél. Ebben az állt, hogy Etelka nem eszik és láthatólag soványodik. Az anyja azt felelte rá: ott erős a levegő, még nem szokta meg, ha megszokja, majd étvágyhoz jó; míg az apa azt a megjegyzését kockáztatta, no-no, csak mag ne bánjuk aztán amit tettünk.

A harmadik levél már arról szólt, hogy Etelka feltűnően gyenge, a melle fájt és erősen köhög, többször lázgyötri és feküdni kell néhány órán át. Erre már az anyja is megindult és a férjhez fordulva azt kérdezi: „mit gondolsz, ott hagyjuk-e azt a gyermeket, vagy haza hozzuk? Azt gondolnám, várjuk ki még ezt a hetet, hátha kedvezőbb hír jó felőle.

De az apa nem volt oly türelmes. O előtte nem lebegett oly mértékben a rangkórból származott különcködés, mint az életepárjánál, hanem kitért haragosan, katonásan és erős szemrehányást tett feleségének, a miért egyetlen gyermekük állapotával oly könnyelmű játékot üznek, mert nincs még semmi alapja annak, hogy gyermeküket eltávolították a háztól, miért? Azért, mert az asszonyok szájukra vették a gyermek jó hírnevét abból az alkalomból, mert Géza a házhoz járatos volt, de az ő jónevelésű gyermekük előttük — a szülők előtt — soha egy szóval vagy tettel el nem árulta, hogy Gézába szerelmes lenne.

Mire közbevág az anyja azon régóta igaz megjegyzésével, hogy az ilyen dolgot senkinek sem szokták az orrára kötni.

— Igaz, igaz, megnyugodott némileg az apa s gondolatokba merült a felett, mi is most itt a teendő?

(Folyt. köv.)

Olcso gépszén!

Van szerencsém az igen tisztelt cseplőgép tulajdonosokat és gazda közönséget tudatni, hogy raktáron tartok nagymennyiségű, különféle legjobb minőségű bel- és külföldi darabos és kocka

gépszén, melyet pontos kiméréssel, igen olcsó árban árusítok.

Továbbá október hó 1-től kezdve több évre

haszonbérbe kiadó

meg egy ház-utcai házamban levő, 25 év óta fenálló, dohány okmány- és levélbélyeg eladási engedéllyel bíró igen jóforgalmu

FÜSZER-üzlet

a szükséges mellékhelyiségekkel s berendezéssel együtt. Egy ügyes fiu azonnali fizetéssel, tanulónak felvétetik. Értekezhetni lehet megyeház utca, járásbírósi épület átellenében levő, fa- és szén-telepemen.

Harsányi Dániel.

Ügyes tanonczul felvétetnek

Halász Károly

lakatos és fegyverművesnél. MAKÓ. Szent István-tér.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a Lukács-féle

„Harmat” krém

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálatanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájút kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: egyedül a készítőnél

Lukács Ferenc

„Megváltó” gyógyszer-tárában, Aradi-u. Telefon szám 95.

Szabadkézből

eladó az igási és rákosi ut

között a város közelében levő (Vadász Kiss János szomszédságában.)

egy köblös

o o ugar földem. o o

Jóó János.

Kisfaludi-utca 445. sz. a

Eladó ház.

A racy Dániel háza azonnal

ELADÓ

megvétel esetén azonnal át is vehető. (Kürt-utca 4. ujszám alatt.)

Lapkihordók felvétetnek a

Makói

Független Ujság kiadóhivatalában.

Eladó föld.

Csanádpalotán 40 katasztrális hold föld örök áron

eladó

vagy haszonbérbe

kiadó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Ha ŐSZÜL a haja

o o a Lukács-féle o o

Hajregenerátort

használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őshajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát. Sem kezet, sem ruhát nem piszkít. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható egyedül

Lukács Ferenc

Megváltó gyógyszer-tárában Aradi-u.

ELADÓ

Egy 8 méter hosszú, jókarban levő, erős kötésű

hombár

és egy igen jókarban levő

kotárka.

Értekezhetni a helyszínen

Ratkai János

tulajdonossal. Sirkerti-utca

F. Kiss Balázsné féle háznál.

Eladom

Kigyó-utca 2785. szám alatti

házamat.

Értekezhetni a tulajdonossal

a fenti szám alatt.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

naponként 3—5000 példányban jelenik meg.

Legalkalmasabb lap hirdetés közlésre.

Hirdetések szabott áron felvétetnek

a kiadóhivatalban: hajnal-utca 13.

Telefon szám 63.